

Školský vzdelávací program

UČEBNÉ OSNOVY

Výtvarná výchova 3. ročník - ISCED 1 1 posilnená hodina týždenne; 33 hodín ročne

Charakteristika predmetu

Výtvarná výchova (ďalej VYV) primárneho vzdelávania, je predmet, ktorý prostredníctvom autentických skúseností získaných výtvarnou činnosťou – intenzívnych zážitkov dobrodružstva tvorby a sebavyjadrovania – rozvíja osobnosť žiaka v úplnosti jej cítenia, vnímania, intuície, fantázie i analytického myslenia – vedomých i nevedomých duševných aktivít. Týmto VV naplňa svoje jedinečné poslanie v celom edukačnom procese. Výtvarné aktivity predstavujú širokú škálu činností, ktorú na jednej strane vymedzuje prirodzený detský záujem, duševný, citový rozvoj a rozvoj schopnosti vyjadrovať svoje predstavy – a na druhej strane bohatosť vyjadrovacích foriem (jazyka), ktorú ponúkajú rôzne druhy vizuálnych umení súčasnosti (zahŕňajúc intermediálnosť aj interdisciplinárnosť). Predmet **VYV** v sebe zahrňuje okrem tradičných a nových výtvarných disciplín aj ďalšie druhy vizuálnych umení – **dizajn** v jeho rôznych polohách (výrobný, komunikačný, odevný, textilný, telový, vizuálnu reklamu), **fotografiu, architektúru, elektronické médiá a multimédiá** (video a film).

Ciele predmetu

Ciele VYV na úrovni primárneho vzdelávania sú: **kognitívne, senzomotorické a socioafektívne.**

Ciele jednotlivých metodických radov v 3.ročníku sú:

- uvedomenie si a vedomé používanie výrazových možností základných vyjadrovacích prostriedkov
- uvedomenie si a vedomé používanie výrazových možností farieb
- pri plošnom vyjadrovaní: začať si uvedomovať formát, radenie znakov vo formáte (v strede, hore, dole, vľavo, vpravo) voči sebe (veľkosť, prekryvanie: pred - za, vedľa seba) a v priestore (vzdialenosť: bližšie - ďalej)
- pri priestorovom vyjadrovaní (modelovaní): vzťah častí a celku, veľkosť a možnosť pohľadu z rôznych strán
- osobne prežiť vybrané tvorivé procesy z ponuky moderného a súčasného umenia, učiť sa prijímať a tolerovať rôzne prístupy k tvorbe, spoznávať nové možnosti umeleckého vyjadrovania svet
- prostredníctvom osobného zážitku porozumieť inej dobe, jej ľuďom, kultúre a výtvarnému umeniu
- poznávať možnosti fotografického zobrazovania, hravou formou sa stretávať s jeho kompozíciou, výsekom skutočnosti, iluzívnosťou zobrazenia
- postupné oboznamovanie sa s jazykom a výrazovými možnosťami filmu
- Sumárnym edukačným cieľom metodického radu **PODNETY ARCHITEKTÚRY**, je postupné chápanie architektúry ako jazyka - t.j. súboru prvkov, ktorý niečo konštruuje (napr. úžitkový priestor bytu, triedy, chrámu, tržnice a pod.) a niečo vyjadruje (napr. útulnosť, slávnosť, veľkoleposť, skromnosť a jednoduchosť, čistotu, prírodnosť, strojovosť a pod.)
- pochopiť úžitkové predmety vo svojom prostredí ako niečo, čo ku nám hovorí svojou rečou, má výraz, ktorý je zároveň aj funkčným a užitočným
- získavať vzťah k tradícii (námetu, technike, materiálu, vzoru) a zároveň si uvedomiť, že sa dá s ňou pracovať v súvislosti s témou, ktorá súvisí so súčasným životom žiakov
- získať tvorivý (nie konzumný - užívateľský) vzťah k elektronickým médiám
- pochopiť spoločné a rozdielne prvky v rôznych kategóriách vecí, médiách, komunikačných systémoch

- rozvíjať komplexnú zmyslovú skúsenosť a snažiť sa ju vyjadrovať
- prepojenie skúseností poznávania sveta prostredníctvom jazykov matematiky, prírodovedných a humanitných predmetov a jazykom výtvarného umenia
- uvedomovať si prostredie, v ktorom žiaci žijú (jeho kvality i nedostatky), reagovať naň a byť schopní si ho pretvárať
- uviesť deti do vzájomnej komunikácie prostredníctvom výtvarnej tvorby

Kompetencie

Vo VYV je väčšina vedomostí získavaná a zároveň overovaná prostredníctvom praktických činností žiaka; časť vedomostí o výtvarnom umení a vizuálnej kultúre sa utvára počas motivačnej, expozičnej a diskusnej časti vyučovacej jednotky a je podporená vizuálnymi materiálmi (edukačné DVD, knihy, časopisy).

Žiak má po absolvovaní **primárneho vzdelania** mať tieto vedomosti, ovládať zručnosti a byť schopný zaujímať postoje:

Absolvent primárneho stupňa vzdelania sa naučil:

- základné vedomosti o farbách, charakteroch tvarov, textúr, základných priestorových vzťahoch
- vedomosti o vlastnostiach a možnostiach používania výtvarných nástrojov a materiálov (ceruzky, fixy, štetce, nožnice, pastózne a vodové farby, suché a voskové/olejové pastely, mäkké modelovacie hmoty, podkladové materiály, jednoduchšie úkony vo výtvarných programoch počítača ...)
- základné vedomosti o vybraných artefaktoch predhistorického umenia, umenia starovekých kultúr, antického umenia, základné vedomosti o vývoji a hlavných kultúrnych typoch písma
- základné poznatky o princípoch impresionistickej, surrealistickej a akčnej maľby, paketáže, land artu a niektorých formách body artu vyplývajúce z výtvarnej skúsenosti – znalosť vybraných charakteristických diel týchto smerov
- znalosť základných maliarskych a sochárskych žánrov: krajinomaľby, zátišia, portrétu, sochy, reliéfu
- prvé vedomosti o vzniku filmu – o pohybe obrazu, akcii, filmovej postave
- prvé vedomosti o architektonickom priestore a tvare,
- vedomosti o krajine svojho okolia, obci, regióne a ich vizuálnych a estetických kvalitách (typy, tvary, kolorit, usporiadanie, prírodniny, prírodné a kultúrne reálie, remeselné tradície)

Organizácia vyučovania si vyžaduje väčšie časové jednotky ako 1 h. Z toho dôvodu je v 3. ročníku navýšená dotácia v školskom pláne o 1 h v týždni bez navýšenia obsahu učiva.

Časová dotácia:

- ŠVP: 1 hodina týždenne, 33 hodín ročne
- ŠkVP: 1 hodina týždenne, 33 hodín ročne
- Spolu: 2 hodiny týždenne, 66 hodín ročne

OBSAH PREDMETU

- tvorí sústava edukačných tém. Každá z tém zodpovedá riešeniu určitého výtvarného problému. Témy sú zoradené v metodických radoch.

Počet hodín	Metodický rad	Obsahový štandard
	ZÁKLADNÉ VYJADROVACIE PROSTRIEDKY – BOD, LÍNIA, TVAR, ŠKVRNA	Metodický rad obsahuje úlohy, ktoré vychádzajú z cvičení zameraných na pochopenie výrazových možností jednotlivých základných vyjadrovacích prostriedkov výtvarného umenia a smerujú k uplatneniu týchto výrazových možností vo výtvarnom prejave žiaka; samotné cvičenia sú koncipované ako príbehy alebo inscenované akčné kreslenie a maľovanie (podľa „príbehu“, ktorého témou sú samotné vyjadrovacie prostriedky a proces ich objavovania). Je možné spojiť ich s následnou činnosťou, v ktorej žiak reaguje na danú alebo zvolenú tému a práve objavený potenciál využíva.
	ZÁKLADNÉ VYJADROVACIE PROSTRIEDKY - FARBA	Metodický rad obsahuje úlohy, ktoré vychádzajú z cvičení zameraných na pochopenie výrazových možností farby (tónu, výrazu, stupnice tónov, zosvetľovania a stmavovania, miešania farieb a základných farebných kontrastov) a smerujú k uplatneniu týchto výrazových možností vo výtvarnom prejave žiaka.
	KOMPOZIČNÉ PRINCÍPY	Metodický rad je zameraný na pochopenie gramatiky výtvarného jazyka v hravej, akčnej alebo naratívnej forme; didaktická efektívnosť vyžaduje zapojiť do vyučovacieho procesu fantáziu žiaka a jeho predstavivosť a prepojiť ju s jeho narastajúcou potrebou logického myslenia.
	PODNETY VÝTVARNÉHO UMENIA / PROCESY, TECHNIKY a TÉMY	Metodický rad využíva mentálne, technologické a formálne procesy ktoré prebiehajú vo výtvarnej tvorbe, na formovanie žiakovho myslenia, poznávania sveta a jeho estetického posudzovania. Jednotlivé výtvarné problémy nie sú radené podľa vývojovej chronológie, ale z hľadiska mentálnej prístupnosti a didaktickej efektívnosti; ukážky výtvarných diel je väčšinou lepšie používať až následne po tvorivej činnosti žiaka, aby sme sa vyhli napodobňovaniu; motivácia má prebiehať skôr ako uvedenie do stavu (procesu vytvárania) – vizuálna forma má vzniknúť samostatne nezávisle na predobrazoch; ťažiskom je zážitok z tvorivého procesu, objavovanie a porovnávanie postupov, techník a vyjadrovacích možností.
	PODNETY DEJÍN UMENIA	Cieľom metodického radu je uviesť žiaka cez komplexný zážitok do problematiky historických slohov, štýlov, technických postupov a procesov výtvarného umenia; ukážky výtvarných diel môžu slúžiť aj ako východisková inšpirácia, väčšinou je produktívnejšie vychádzať zo zážitku životného štýlu a „pocitu“ tvorcu daného obdobia a ukážky používať následne ako konfrontáciu s vlastnou výtvarnou činnosťou žiaka.
	PODNETY FOTOGRAFIE	Na 1. stupni sú úlohy zamerané na tvorivé spracovanie fotografie (reprodukcie); žiaci primerane veku analyzujú vyjadrovacie prvky fotografie; postupne objavujú aj možnosti fotochemického procesu.
	PODNETY FILMU A VIDEA	Úlohy sú na 1. stupni založené na vyjadrovacích prostriedkoch kresby, maľby, modelovania; žiak sa postupne zoznamuje s niektorými kľúčovými momentmi problematiky filmu a videa, ktoré bude rozvíjať na druhom stupni; dôležité je viesť žiaka k chápaniu základov jazyka filmu: <ul style="list-style-type: none">- sústredenie sa na výnimočnosť a expresívnosť filmového obrazu, videnia a filmového zážitku;- východiskom je maximum ukazovania a videnia (chápanie bez pomoci „článkovej reči“), až potom pomenúvanie videného;- povzbudzovanie intuície, expresivity, vlastných interpretácií a riešení žiaka.

PODNETY ARCHITEKTÚRY	Žiaci sú prostredníctvom výtvarných činností postupne uvádzaní do problematiky architektúry; využíva sa zážitok z architektúry, ich fantázia a predstavivosť. Zároveň sú postupne usmernení k uvedomovaniu si základov funkčnosti, konštrukčných predpokladov, tvaru, priestoru, svetla, hmoty, materiálu, pôsobenia architektonického výrazu a vzťahu architektúry k prostrediu. Prechádzajú postupne základnými podobami architektonickej profesie.
PODNETY DIZAJNU	Metodický rad uvádza žiakov do širokej problematiky dizajnu - dizajn výrobkov a strojov, dopravných prostriedkov, nábytku, odevný dizajn (módne návrhárstvo), textilný dizajn (návrhy látok, poťahov, doplnkov...) telový dizajn (doplnky a úpravy tela) a grafický dizajn (reklama, obaly, časopisy, knihy...); uplatňuje sa predstavivosť a fantázia žiaka; sledujú sa vzťahy s voľným výtvarným umením, funkčnosť, vlastnosti a výraz materiálov.
PODNETY TRADIČNÝCH REMESIEL	Žiaci sa inšpirujú možnosťami technických postupov vybraných tradičných remesiel a využívajú ich v aktualizovanej forme vo vlastnej výtvarnej činnosti; treba sa vyhnúť napodobovaniu, techniku vždy aplikovať na motív (predmet) aktuálny pre dieťa, umožňujúci rozvinutie fantázie.
PODNETY ELEKTRONICKÝCH MÉDIÍ	Pretože veľká časť výstupov elektronických médií patrí do oblasti vizuálnej kultúry, je potrebné sa nimi zaoberať vo vzťahu k výtvarným vyjadrovacím prostriedkom. Okrem toho elektronické médiá prinášajú špecifické multimediálne prostredie (prostredie spájajúce obraz, pohyb, zvuk, interaktivitu, ktoré je špecifické z hľadiska tvorby aj komunikácie); žiaci sa oboznamujú so základnými operáciami na počítači a so základnými možnosťami výtvarného jazyka v digitálnom prostredí; sledujú sa vzťahy s „manuálnymi“ výtvarnými činnosťami a špecifiká elektronického média; výtvarné problémy tohto metodického radu sa vyučujú podľa technických možností školy. Žiakov je potrebné členiť do skupín tak, aby mohol pri počítači pracovať jeden žiak.
POROVNÁVACIE KOMBINAČNÉ A SÚHRNNÉ CVIČENIA	Porovnávanie patrí medzi dôležité didaktické metódy v samotnom poznávacom procese, ale je aj východiskom variačných, syntetizujúcich a synkretických operácií; úlohy sú zamerané na pochopenie špecifických i spoločných prvkov rôznych médií, druhov a štýlov vyjadrovania, porovnávanie tvarových modalít, kategorizáciu podľa zvoleného hľadiska a na ďalšie operácie s daným materiálom.
PODNETY HUDBY, LITERATÚRY / SYNESTETICKÉ PODNETY	Úlohy metodického radu vedú žiaka k tvorivému spracovávaniu podnetov iných zmyslov - sluchovej, haptickej, čuchovej a chuťovej skúsenosti; tiež k hľadaniu zodpovedajúcich vyjadrovacích prostriedkov na výtvarné vyjadrenie hudby, slovesného a dramatického umenia; pri hľadaní ekvivalencií medzi hudbou, slovesným a výtvarným vyjadrením je užitočné medzipredmetové zosúladenie problémov; v každom prípade žiak aktívne reaguje výtvarne
PODNETY Z RÔZNYCH OBLASTÍ POZNÁVANIA SVETA	Podnety poznávania sveta prostredníctvom látky iných vyučovacích predmetov poskytujú jednak možnosť medzipredmetových väzieb, jednak sú hľadaním vizualizácie a ekvivalentného vyjadrenia rôznych javov výtvarnými prostriedkami; úlohy majú charakter objavovania nových možností a posilňujú komplexnosť poznávacieho procesu.

	TRADÍCIA A IDENTITA / KULTÚRNA KRAJINA	Metodický rad je zameraný na aktívne mentálne a výtvarné spracovávanie podnetov z prostredia v ktorom žiaci žijú, v širokom rozpätí od geografického charakteru krajiny, rázu tradičnej architektúry a pamiatok, vidieckeho alebo mestského folklóru...; úlohy smerujú k poznaniu typického vo vlastnom prostredí, k jeho porovnávaniu s inými prostrediami (krajmi); výtvarné spracovanie predstavuje interpretáciu a aktualizáciu typických fenoménov do súčasného jazyka a tém; treba sa vyvarovať kopírovania, pasívneho a opisného ilustrovania zvykov a foriem alebo produkovania „suvenírov“.
	VÝTVARNÉ HRÝ	Hravé činnosti sprostredkujúce moment prekvapenia, kooperácie a konfrontácie, autorizovania náhody, humor; v týchto činnostiach sú zašifrované kompozičné princípy (členenie plochy, mierka, postupnosť krokov...), vyjadrovacie prostriedky (bod, línia, farba, tvar...), naratívnosť a fantázia; uplatňuje sa logické myslenie, určovanie a rešpektovanie pravidiel.

Prierezové témy

Súčasťou obsahu vzdelávania sú prierezové tematiky, ktoré sa prelínajú cez obsahové vzdelávacie oblasti. Sú to tieto prierezové témy:

- Dopravná výchova
- Osobnostný a sociálny rovoj
- Enviromentálna výchova
- Multikultúrna výchova
- Ochrana života a zdravia
- Mediálna výchova
- Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

Výkonový štandard

1. Formálne zručnosti

Vyjadrovacie zručnosti, ktoré predstavujú základy znalostí vyjadrovacích prostriedkov (jazyka) vizuálnych umení (gramotnosť v oblasti vizuálnej kultúry).

Žiak dokáže:

- tvoriť spontánne i cielene vedené stopy (faktúry) – cieľavedomé významové usmernenie gesta a akcie, za účelom výrazu (nezobrazujúceho, primárneho výrazu samotnej stopy alebo výrazu stopou zobrazeného motívu), realizovať rôzne typy stôp (rôzne druhy línií, škvŕn, odtlačkov, bodov, textúr) na ploche i v modelovacej hmote v závislosti od rôznych nástrojov, rôznych spôsobov ich použitia (prítlak, rýchlosť a smer pohybu, gesto, hravá aktivita a pod.) a rôznych materiálov (pastózna farba, tekutá farba, mäkký a tvrdý kresliaci materiál, rôzne druhy podkladu, rôzne modelovacie hmoty a pod.)
- vyjadriť plošný a priestorový tvar a obrys podľa fantázie, predstavy, i (voľne) podľa videnej skutočnosti – s nárokmi na približnú proporcionalitu, obsažnosť prvkov (detailov) a prevažne spontánny výraz; dokázať operovať s tvarmi (doplňať neúplné tvary, zmnožovať tvary kreslením voľnou rukou, kopírovaním, vytiahnutím podľa šablóny, hravo manipulovať s rozmnoženinou, priradovať príbuzné tvary, transformovať predmetný tvar na iný predmetný tvar, písmo na predmetný tvar, geometrický a organický tvar, skladať tvar z rozmanitých prvkov, konštruovať novotvar, narábať s pozitívom a negatívom tvaru - figúra a pozadie
- vyjadriť lokálny farebný tón zobrazeného tvaru, predmetu vo vzťahu k videnej skutočnosti aj podľa predstavy a fantázie, zosvetlovať a stmavovať farebné tóny miešaním farebných hmôt, vytvárať farebné postupnosti, používať základné farebné kontrasty (kontrast svetlých a tmavých, doplnkových, teplých a studených farieb), materiálové kontrasty (tvrdý, mäkký materiál), kontrasty textúry povrchov (drsna, hladká, vzorovaná ...)

- komponovať – vedome umiestňovať tvar (motív) v rôznych častiach plochy formátu
- vyjadriť rytmus a pohyb prostriedkami kresby, maľby, grafiky, priestorového vytvárania (objekt, model)
- vyjadriť základnú vizuálnu symetriu a asymetriu
- zvládnuť základné operácie s mierkou / veľkosťou zobrazených tvarov (vzťah väčšie – menšie, vedľa seba – za/pred sebou); vyjadriť priestor prostredníctvom mierky zobrazovaných prvkov
- pokúšať sa o štylizáciu (vlastné poňatie zobrazenia motívu)

2. Technické zručnosti

Žiak dokáže:

- zvládnuť základné motorické úkony (narábanie) s rôznymi nástrojmi (ceruza, štetec, pero, fixy, uhlík, drierko, rydlo, nožnice, šablóna, špachtľa, valček a pod.)
- vytvárať stopy alebo tvary priamym telesným dotykcom (rukou, prstami,)
- kresliť prostredníctvom linky a jednoduchého šrafovania
- zvládnuť technické základy usporiadania a miešania farieb na palette i na obraze; vyfarbovať tvar, plochu viacerými spôsobmi prostredníctvom štetcového rukopisu (napr. šrafúra, pointilizmus, roztieranie, zapúšťanie)
- zvládnuť jednoduché konštrukčno - technické úkony s materiálmi (krčenie, zohýbanie, trhanie, strihanie, skladanie, vrstvenie a pod.), spájanie materiálov v koláži a v asambláži (vkládanie, lepenie, spínanie, viazanie, drôtovanie a pod.,)
- zvládnuť jednoduché techniky otláčania (frotáž, dekalk, monotypia, papierorez, sádrorez, linorez a pod.)
- zvládnuť základy modelovania predmetných tvarov, otláčania do modelovacej hmoty a jednoduchého odlievania reliéfu do sadry
- zvládnuť techniku skladania a spájania priestorových tvarov (architektúr) z modulov (skladačka, stavebnica) a improvizovaných materiálov
- zvládnuť základné operácie na počítači: typograficko - textové, s kresliacimi a maliarskymi nástrojmi (ceruza, guma, štetec, pečiatka, označenie výberu, základné filtre)

3. Mentálne spôsobilosti

Rozvoj schopností a získavanie zručností v oblasti vnímania skutočnosti a prežívania zážitku, vyjadrovania fantázie, predstáv a nápadov (vlastných koncepcií), rozumového posudzovania, konvergentného a divergentného myslenia.

Žiak dokáže:

- primerane veku pomenovávať postupy a výsledky vlastnej výtvarnej činnosti – motorické akcie, gestá a procesy (trhanie, krčenie, skladanie, strihanie, rezanie, lepenie, spínanie, drôtovanie, viazanie, vkládanie, balenie ... rôzne druhy kreslenia čiary, maľovania plochy, modelovania tvaru, jednoduchej grafickej tlače ...); schopnosť opísať jednoduché technické postupy a znalosť ich výsledného výrazu
- primerane veku voliť motívy na vyjadrenie zadaných (zvolených) námetov
- interpretovať psychickú charakteristiku výrazu zobrazeného motívu (smutný, veselý, nahnevaný, sklamaný, dráždivý, ľahostajný a pod.)
- vedome používať významové kontrasty motívov (napr. interpretácia zlého a dobrého tvaru, figurácie a pod.)
- kategorizovať predmety podľa základných znakov (veľkosť, farebnosť, účel, tvarová podobnosť, príslušnosť k významovej množine a pod.)
- priradovať, zmnožovať, preskupovať, spájať a rozpájať prvky na základe zvolených kritérií
- cieľavedome umiestňovať zobrazované prvky vo formáte za účelom vyjadrenia príbehu (myšlienky), radenie vo vývojovom rade (pohyb, komiks, ilustrácia, filmová rozkresba)
- analyticky-synteticky posudzovať rozdielnosti a príbuznosti farieb (tónov a odtieňov), tvarov, materiálov, mierky
- vedome hľadať a pokúšať sa charakterizovať synestetické vzťahy (farba a tvar voči tónom hudby, chutiam, vôňam a pachom)
- hľadať tvarové a funkčné analógie medzi živými organizmami a architektúrou, dizajnom

Postoje

Hlavnou kompetenciou v oblasti postojov je a priori **tvorivý prístup** – žiak je vedený k tomu, aby pri každej edukačnej téme volil iniciatívne svoje vlastné, teda **autentické riešenie**, a postupne formuloval svoj estetický (vkusový) i hodnotiaci názor. Formovanie takéhoto prístupu je dôležitým momentom edukácie, ktorý vyvažuje prevažne propozičné a konvergentné myslenie formované väčšou časťou kurikula.

U žiaka sa sformovali tieto postoje:

- otvorenosť voči experimentovaniu s farbou, hmotou, tvarom, technikou, postupom, motívom a témou,
- otvorenosť voči hľadaniu analógií (tvarových, materiálových, výrazových), v nižších ročníkoch spontánne výtvarné riešenia,
- náklonnosť k uvedenému hľadaniu vlastných riešení, odklon od vyjadrovacích schém – inovovanie grafických stereotypov na základe podnetov fantázie a (primerane veku) vlastného názoru (myslenia),
- tolerancia voči rôznym typom vyjadrovania, vkusu iných ľudí,
- aktívny prístup ku svojmu prostrediu, citlivá reflexia jeho hodnôt – jeho poznávanie a pretváranie.

Metódy a formy

Vo vyučovaní VYV sa uplatňujú:

- **slovné metódy** (rozhovor, výklad, beseda)
- **názorné metódy** (pozorovanie, demonštrácia a iné)
- **praktické metódy** (samostatná výtvarná činnosť, experimentovanie)
- **motivačné** (beseda, výstavka, motivácia na emocionálne pozorovanie exponovaných výtvarných diel alebo iných estetických objektov a ich samostatné celostné estetické vnímanie žiakmi.

Formy individuálnej práce so žiakmi, pri ktorej jednotliví žiaci vykonávajú rozmanité samostatné práce, spravidla podľa pokynov vyučujúceho (hra s predmetmi, ich fantazijné dotváranie, spájanie do nových figúr, modelovanie, organizácia priestoru, dekoratívne práce, farba a línia, výstavka prác, zhotovenie kraslice). Všetky formy práce sa často prelínajú a prechádzajú jedna do druhej. Individuálna činnosť by mala vyústiť do kolektívnej ako napríklad do prehliadky tvorivosti žiakov .

Poznámky:

- Pri používaní IKT (tematický rad: Podnety elektronických médií) je vhodné triedu deliť na 2 skupiny
- Pri niektorých edukačných témach je možné v rámci primárneho vzdelávania združiť vyučovanie VYV do spoločných projektov s inými predmetmi

V rámci tematického učebného plánu môže učiteľ edukačné témy zaradiť do vyučovania v poradí ako a časovom rozpätí podľa vlastného uváženia.

Učebné zdroje

Edukačné DVD, encyklopédie a rôzna odborná literatúra s danou tematikou, internet, časopisy, galérie, múzea (A. Warholla v Medzilaborciach) , kultúrne strediská v blízkych mestách, nástenky, letáky, obrazy, postery, počítač, predajne výtvarných potrieb.

Hodnotenie predmetu

Pri hodnotení pristupujeme ku každému žiakovi individuálne. Neporovnávame výsledky detí medzi sebou, ale hodnotíme každého podľa jeho možností a schopností. Snaha každého učiteľa je pozitívne hodnotenie . V danom predmete sú žiaci priebežne hodnotení známkou. Žiakov postupne vedieme, aby sa vedeli ohodnotiť sami, ale aj svojho spolužiaka. Na konci každého klasifikačného obdobia sú žiaci na vysvedčení hodnotení známkou.

Učebné osnovy z predmetu VYV (bez rozšírenia učiva) pre 3. ročník vypracovala: **Mgr. Radka Mesarošová**

